

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **M. A.**, zastoupeného Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.9.2013, č.j. OAM-40/LE-LE05-K03-2013, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“) a byla mu udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, tj. ode dne 2.10.2013.

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a vadné. Namítá pochybení správního orgánu ve správním řízení, a to porušení ustanovení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a dále porušení ustanovení § 12 a § 15 odst. 3 písm. a) zákona o azylu. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V doplnění žaloby zástupkyně žalobce namítá pochybení žalovaného v tom, že žalobci neudělil mezinárodní ochranu formou azylu ve smyslu § 15 odst. 3 písm. a) zákona o azylu, podle kterého: *„Azyl dále nelze udělit, pokud cizinec požívá ochrany nebo podpory od jiných orgánů nebo odborných organizací Organizace spojených národů než Úřadu Vysokého komisaře; není-li ochrana nebo podpora z jakýchkoliv důvodů dále udělována osobám, o jejichž postavení není ještě konečně rozhodnuto podle ustanovení příslušných rozhodnutí Valného shromáždění Organizace spojených národů, vztahují se na něho ustanovení tohoto zákona“*. Uvádí, že toto ustanovení je zakotvením článku 1D Ženevské úmluvy a článku 12 odst. 1 písm. a) Směrnice rady č. 204/83/ES ze dne 29.4.2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“).

Argumentuje názorem Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce k výkladu čl. 12 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice (v rozsudku C-364/11 E. K. proti B. és Á.H., ze dne 19.12.2012), vysloveným v případě palestinských uprchlíků, u nichž dojde k nemožnosti poskytování účinné ochrany ze strany agentury UNRWA. Uvedla, že Soudní dvůr v bodě 81. rozsudku uvedl, že „článek 12 odst. 1 písm. a) druhá věta kvalifikační směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že jestliže příslušné orgány členského státu odpovědného za přezkum žádosti o azyl zjistily, že v případě žadatele je splněna podmínka týkající se ukončení ochrany nebo podpory poskytované agenturou UNRWA, možnost se ipso facto „dovolat této směrnice“, znamená uznání za uprchlíka ve smyslu čl. 2 písm. c) této směrnice ze strany tohoto členského státu a automatické přiznání postavení uprchlíka tomuto žadateli, pokud se na něj nevztahuje odst. 1 písm. b) nebo odstavce 2 a 3 tohoto článku 12.“ Namítá, že žalovaný proto nepostupoval správně, když vykládal ustanovení § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu (pozn. soudu: zřejmě myšleno ust. § 15 odst. 3 písm. a) zákona o azylu) v rozporu s rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce.

Žalobce souhlasí se správním orgánem v tom, že odmítání nástupu na vojenskou službu nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Poukazuje však na čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice, dle kterého je pronásledováním také „trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení

uvedených v čl. 12 odst. 2.“ Žalobce se dovolává příslušnosti k sociální skupině dezertérů, z čehož dovozuje naplnění podmínek udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Žalobce nesouhlasí s učiněným závěrem žalovaného, že k vyhrožování jeho osobě mělo dojít pouze z důvodu obecné bezpečnostní situace, která v Sýrii panuje. V jeho případě přichází v úvahu pronásledování z důvodů zastávání určitých politických názorů. Žalobce byl v průběhu zadržení obviňován z podpory prezidenta A. a ze spolupráce se státní televizí Dunia. Nebyl sice fyzicky napaden, ale jsou mu přisuzovány politické názory, pro něž se obává pronásledování, a to nejenom ze strany svobodné armády, nýbrž rovněž ze strany státních bezpečnostních složek, protože odkládal své vystoupení na podporu režimu prezidenta A. Setrval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, s nimiž nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval a zopakoval podstatné skutečnosti z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dle jeho názoru bylo v řízení prokázáno, že žalobce v zemi původu nevyvíjel politickou činnost ani mu nehrozilo pronásledování z taxativně vymezených důvodů dle § 12 zákona o azylu. Opakovaně v průběhu správního řízení zmiňoval pouze obavu z nástupu na vojenskou službu a možné problémy, vyplývající z ozbrojeného konfliktu v Sýrii, kde by mohl být vystaven tlaku ze strany vládních i opozičních sil. Ani žalobcem tvrzené zadržení ozbrojenci nebylo vyvoláno uplatňováním politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Stejně tak nelze hovořit o příslušnosti žalobce k sociální skupině, jež by byla vystavena pronásledování, tak jak je vymezeno v ustanovení § 12 písm. b) cit. zákona, ve spojení s ustanovením § 2 odst. 10 cit. zákona. Rovněž snaha pokračovat ve studiu či vycestovat do jiné země EU není azylově relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný zdůraznil, že žalobce opustil svou vlast legálně, s cílem vyhnout se základní vojenské službě, která mu ale bezprostředně nehrozila, a studovat v jiném státě. Žádné pronásledování v azylově relevantním smyslu mu v Sýrii nehrozilo a nelze hovořit ani o odůvodněném strachu z takového pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) č. j. 7 Azs 90/2005 ze dne 30. 11. 2005 ohledně schopnosti žadatele ověřitelně doložit, že nějaké politické přesvědčení a názory má, je schopen je prezentovat, a proto se stal nepohodlným vládním úřadům a jiným vlivným místům. K žalobní námitce dovolávání se příslušnosti žalobce k sociální skupině, žalovaný vyslovil své přesvědčení o tom, že žalobce není příslušníkem sociální skupiny, která by byla pronásledována ze strany státu či nestátních subjektů, proti nimž by neexistovala efektivní vnitrostátní ochrana. Odkázal na konstantní judikaturu NSS k azylovému důvodu pronásledování kvůli příslušnosti k určité sociální skupině (např. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 63/2004 ze dne 19. 5. 2004). Z obsahu spisu vyplývá, že uvedená situace v případě žalobce v jeho domovském státě nenastala.

Žalovaný dále uvedl, že v souladu s v žalobě citovaným rozsudkem Soudního dvora Evropské unie č. C-364/11 ze dne 19.12.2012, pečlivě posoudil případ žalobce v tom směru, zda nesplňuje podmínky udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. a) a § 12 písm. b) zákona o azylu. Za zcela nepřípadné však žalovaný pokládá vyvozování jakýchkoliv azylově relevantních závěrů ze skutečnosti, že je žalobce bez státní příslušnosti a palestinského původu. Sám žalobce se v průběhu správního řízení ve věci mezinárodní ochrany neodvolal na žádný problém, který by vyplýval z jeho statusu apatridy či palestinského původu. Naopak výslovně potvrdil, že na území Sýrie žil až do ozbrojeného konfliktu v klidu a byl úspěšným hercem. Nedovolával se potíží, pramenících v jeho palestinském původu, není proto možno vyvozovat, že by v tomto směru mohl mít jakékoliv problémy. Aby jako osoba bez státního občanství Sýrie mohl požívat azylové ochrany dle § 12 zákona o azylu, bylo by nutné naplnění předpokladu, že je: *„ztráta ochrany v jejich případě výsledkem příčinné souvislosti pronásledování z azylově relevantního důvodu“, přičemž navíc: „příslušnost ke skupině osob bez státního občanství státu, který obývají, nelze samu o sobě (aniž je provázena dalším znakem sociálně specifickým) považovat za znak příslušnosti k sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu“* (rozsudek NSS č. j. 6 Azs 80/2006-64 ze dne 10. 1. 2007). Žalobce uváděl jiný azylový příběh, spočívající v irelevantních důvodech z pohledu § 12 zákona o azylu, není tedy možno konstruovat v podané žalobě jiná tvrzení, odporující výpovědím žalobce v průběhu správního řízení ve věci. Navíc žalobce nebyl osobou, jež by se nacházela pod ochranou agentury UNRWA, je tudíž vyloučeno selhání ochrany z této strany, jež by vyžadovalo poskytnutí azylové ochrany ze strany ČR.

Žalovaný zopakoval, že problémy žalobce spočívají toliko v obecné situaci v Sýrii, která vykazuje znaky vnitřního ozbrojeného konfliktu. Došlo tedy k naplnění premisy ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť důsledky daného ozbrojeného konfliktu by mohly žalobci způsobit vážnou újmu. Tuto skutečnost zohlednil žalovaný tím, že žalobci udělil doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců. S ohledem na poskytnutou formu mezinárodní ochrany je zřejmé, že žalobci nehrozí návrat do země původu a jeho obavy, spojené s vycestováním do vlasti, jsou zcela nedůvodné. Vzhledem k legálnímu pobývání žalobce na území ČR jako osoby požívající doplňkové ochrany, nelze hovořit o jakémkoliv nebezpečí, souvisejícím s návratem do Sýrie. Žalovaný odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V replice na vyjádření žalovaného zástupkyně žalobce setrvala na podané žalobě a žalobních námitkách.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů. Projednal žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobce i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 20.2.2013 žalobce uvedl, že

je státním příslušníkem Syrské arabské republiky, arabské národnosti, vyznává islám, je ženatý. Není a nebyl členem žádné politické strany ani organizace. Vlast opustil dne 10.10.2012 kvůli obavě z nástupu na vojenskou službu. Požádal o azyl ve Švédsku, kde pobýval od 10.10.2012 do 15.2.2013 a v rámci Dublinské konvence byl předán do České republiky (dále jen ČR). Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu v ČR uvedl snahu vyhnout se povinnému nástupu na vojenskou službu a snahu pokračovat ve studiu vysoké školy. Dále uvedl, že je proti němu vedeno trestní stíhání za nenastoupení vojenské služby. V případě návratu se obává odvedení k výkonu vojenské služby a špatné bezpečnostní situace ve vlasti.

Správní orgán při identifikaci žalobce zjistil z předloženého „občanského průkazu“, že se jedná o povolení k přechodnému pobytu pro Palestince žijící v Sýrii. Z dalších dokladů (rodný list) a následné výpovědi žalobce žalovaný zjistil, že žalobce není syrským státním příslušníkem, ale že je Palestinec. Žalovaný proto žalobce považuje za osobu bez státní příslušnosti, trvale žijící na území Sýrie.

V průběhu pohovoru provedeného téhož dne, který je podrobně popsán na stranách 2 až 5 napadeného rozhodnutí, žalobce ke svému vycestování z vlasti uvedl, že mu jeho otec přes známého zařídil pozvání do ČR. Sýrii opustil s platným cestovním dokladem a uděleným českým vízem. Zopakoval, že vlast opustil kvůli válce a proto, že dále nemohl pokračovat ve studiu na vysoké škole v Latakii (chtěl by vystudovat obor scénaristiky), kde mezi sebou bojovali alevitští a sunnitští studenti. Žalobce, který je sunnita, měl pocit, že je sledován, cítil se tam špatně, žádné konkrétní problémy však neměl. Docházelo ke rvačkám a hádkám mezi stoupenci vlády a opozice, ale žalobce se do konfliktů nezapojoval, jen se díval nebo odešel. Škola sice dále fungovala, ale z Damašku, kde bydlel, to bylo do Latakie daleko, bylo to nebezpečné a rovněž v místě, kde v Latakii bydlel, nebylo bezpečno. K vojenské službě uvedl, že měl studijní odklad do 15.2.2013. Obdržel potvrzení, že pokud nenastoupí na vojnu do 1.5.2013, bude považován za dezertéra. Domnívá se, že další odklad by již nedostal. Do armády nyní ani v budoucnu jít nechce, protože nechce bojovat proti Syřanům. Armádu považuje za ztrátu času. Dále uvedl, že nemohl pokračovat ve své práci herce, neboť z důvodu špatné bezpečnostní situace byla veškerá filmová činnost v Sýrii zastavena. Hrál v osmi až devíti seriálech a v jednom filmu. Kvůli roli v jednom seriálu byl unesen a devět dnů zadržován. Po propuštění bylo jemu, ale i dalším hercům nabídnuto, aby v televizi vystoupili na podporu prezidenta Sýrie B. A. V případě odmítnutí jim bylo vyhrožováno. Žalobce nechtěl v televizi vystoupit, protože by měl problémy s opozicí. Upřesnil, že kvůli jeho práci mu bylo vyhrožováno jak zástupci vládní strany, tak i opozice. Uvedl, že jeho problémy začaly až od roku 2011, do té doby byl bez potíží a žil si velmi dobře. Pracoval jako herec a byl televizní hvězdou. S příbuznými v Sýrii je v kontaktu, žijí v Damašku, manželka zůstala v Sýrii, žije u strýce. Ke svému únosu uvedl, že po skončení ramadánu (asi v září 2012) byl ještě spolu se svým sousedem unesen neznámými ozbrojenci, nevěděl, zda patří k armádě nebo opozici. Nadávali mu, že pracuje pro stanici Dunia (státní stanice), ale nepracoval pro ni. Byli odvezeni na stanoviště svobodného vojska, stále však nevěděl, kdo jsou únoscí, myslel si, že spíše patřili ke svobodnému vojsku. Nadávali mu, vyhrožovali, že bude bičován nebo

zabít, po psychické stránce to bylo těžké, ale fyzicky ho nikdo nenapadl. Chtěli po něm znát jeho názor na Sýrii, na prezidenta, odpovídal neutrálně, diplomaticky, protože stále nevěděl k jaké složce ozbrojenci patří (do dnešního dne si tím není jistý). Vyčítali mu, že hrál v libanonském seriálu al Ghalibun (Vítězové), který byl o Hizballáhu, jak bojuje proti Izraeli. Měl tam malou roli izraelského vojáka, za kterou dostal dobře zapláceno. Ozbrojenci po něm požadovali, aby na YouTube vystoupil proti A. Odmítl, ponížil se a brečel. Po devíti dnech ho propustili pod podmínkou, že přestane hrát, protože takové povolání není v souladu s koránem a že bude donášet informace na režiséra seriálu „M. A.,“ kterému dělal asistenta (a hrál v tomto seriálu) a kterého chtěli ozbrojenci zabít. Asi 15 dnů po propuštění za ním přišli zaměstnanci dotyčného režiséra a požadovali po něm (a po všech hercích), aby vystoupili v televizi na podporu A. a jeho režimu. Slíbil, že v televizi vystoupí, ale odkládal to, aby získal čas na vyřízení víza a odjezd ze země. Rovněž únoscům slíbil, že bude donášet na dotyčného režiséra. K otázce vyhrožování zopakoval, že únosci mu vyhrožovali za to, že je pro A. Lidé z televize mu vyhrožovali proto, že odmítal vystoupit s prohlášením na podporu A., což by znamenalo, že je na straně opozice a čeká ho smrt. Po jeho odjezdu z vlasti se na něho ptali a vyhrožovali jeho manželce. K objasnění svého trestního stíhání uvedl, že nikdy nebyl trestně stíhán, ale myslí si, že nyní již je stíhanou osobou kvůli vojenské službě. Připustil však, že dosud nevypršel termín, do kdy má do armády nastoupit. Domnívá se, že v případě návratu by byl hned z letiště odveden k výkonu vojenské služby, což by pro něho bylo jako rozsudek smrti. Dále objasnil, že do Švédska se chtěl dostat proto, že slyšel, že tam Syřané dostávají rychle azyl. Potvrdil, že v Sýrii se žádným způsobem nezapojil do ozbrojeného konfliktu.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Syrské arabské republice, konkrétně z Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) z prosince 2012, informace Human Rights Watch z ledna 2013, zprávy Nezávislé vyšetřovací komise OSN ze dne 20.12.2012 a obsahu databanky ČTK Sýrie, aktuální znění. Žalobci bylo umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, této možnosti nevyužil, nevzněl žádné námitky ani žádné návrhy doplnění podkladů.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně, na základě výše uvedených informací o zemi původu a materiálů předložených samotným žalobcem. Případ žalobce pak posuzoval i z pohledu citovaného rozsudku Soudního dvora Evropské unie č. C-364/11 ze dne 19.12.2012, na který již v průběhu správního řízení poukázala pověřená zástupkyně žalobce z Organizace pro pomoc uprchlíkům (se stejnou argumentací jako v žalobě).

Soud pečlivě hodnotil výpovědi žalobce učiněné ve správním řízení, z nichž jednoznačně vyplývá, že za hlavní důvod odchodu z vlasti a žádosti o mezinárodní ochranu uvedl snahu vyhnout se nástupu povinné základní vojenské služby, snahu pokračovat ve studiu, přičemž pro případ návratu se obává odvedení k výkonu vojenské služby a špatné bezpečnostní situace v Sýrii. Po celou dobu řízení sám uváděl, že je syrským státním příslušníkem, neoznačil se za palestinského uprchlíka a neuvedl žádné problémy z důvodu svého palestinského původu. Rovněž neuvedl, že by z důvodu svého statusu byl pod ochranou agentury UNRWA a že došlo v jeho případě k selhání či ukončení této ochrany, tak, aby na něho bylo možné vztáhnout ustanovení § 15 odst. 3 písm. a) zákona o azylu, jak je požadováno žalobou. Žalovaným učiněný závěr v tomto směru soud považuje za správný, přičemž žaloba se dovolává skutečností, které žalobce v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany neuváděl a lze souhlasit se žalovaným i v tom, že žaloba je v této části účelově vykonstruovaná.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobce se v zemi původu nijak politicky neangažoval, jeho několikadenní zadržení, které primárně souviselo s jeho prací herce a během kterého se žalobce dle vlastních slov vyjadřoval neutrálně ke stávajícímu režimu, nelze považovat za pronásledování za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. S učiněným závěrem žalovaného se soud ztotožňuje. Žalobce k tomuto zadržení sám vypověděl, že dostal najíst, mohl zavolat manželce a nedošlo k žádným fyzickým útokům vůči jeho osobě. Tato situace pro něho byla psychickou zátěží. Po celou dobu svého zadržení a v podstatě dodnes si nebyl jistý tím, kdo ho zadržuje, pouze se domníval, že únosci patřili ke svobodnému vojsku. Ač při zadržení žalobce, které bylo ojedinělé, došlo k omezení jeho osobní svobody, nelze ještě hovořit o pronásledování ve smyslu výše citovaných ustanovení zákona o azylu. Žalobce žádné konkrétní potíže ze strany syrských státních orgánů neměl. Pokud jde o nabídku veřejného vystoupení na podporu prezidenta A. v televizi, byla učiněna všem hercům. Žalobce uvedl, že se mu dařilo toto vystoupení odkládat, ale žádné sankce za odmítnutí vůči němu nebyly uplatněny. Legálně a bez potíží ze Sýrie odcestoval. Sam uvedl, že až do roku 2011 žádné problémy neměl a žil si velmi dobře jako úspěšný herec.

Žalovaný k výkonu základní vojenské služby v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že odmítání nástupu na vojenskou službu nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Dále s odvoláním na mezinárodní úmluvy konstatoval, že branná povinnost je zcela legitimní nejen podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (Ženevská úmluva), ale i podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalovaný v této souvislosti poukázal i na znění Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Ženevské úmluvy a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydané Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v Ženevě v září 1979 (viz strana 6-7 napadeného rozhodnutí). V projednávaném případě byl žalobci povolen odklad k nástupu výkonu vojenské služby z důvodu studia, Sýrii opustil bez jakýchkoli potíží ještě v době platného odkladu. Otázkou „odpíračů vojenské služby“ se opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, lze tak odkázat na jeho rozsudek č.j. 5 Azs 4/2004, ze dne 29.3.2004, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se uvádí: „Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.“ Podle staršího judikátu - rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 7. 1994, čj. 6 A 502/94-39 platí, že: „Povolávání vlastních občanů k výkonu vojenské služby, byť i způsoby nevybíravými, popřípadě i vnitřní zákonodárství státu porušujícími, samo o sobě, bez přistoupení dalších skutečností, není ještě pronásledováním z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících.“ (dle dříve platné právní úpravy). Žalobce se v žalobě z tohoto důvodu dovolává příslušnosti k sociální skupině dezertérů, z čehož dovozuje naplnění

podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Výkladem pojmu sociální skupiny, který není v zákoně o azylu ani v Ženevské úmluvě blíže vymezen, se zabývaly jak dříve Vrchní soud, tak i opakovaně Nejvyšší správní soud. Podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 1997, č.j. 6 A 516/95-26: *"Sociální skupina" ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 498/1990 Sb. o uprchlících se skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. Příslušnost k ní se stává důvodem pronásledování zpravidla tehdy, když její politická názorová orientace, minulost nebo hospodářská činnost jejich členů či samotná její existence jsou považovány za překážku politice vlády, když taková skupina není považována za loajální vůči státu či jeho exekutivě.*"

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č.j. 5 Azs 63/2004 ze dne 19.5.2004 uvedl: *"Určitá sociální skupina" ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob.*" Soud dospěl k závěru, že žalobce z důvodu odmítání nástupu vojenské služby (neodmítal vojenskou službu jako takovou, považoval ji za ztrátu času a zbytečnou, nechtěl za aktuálního stavu v zemi bojovat proti Syřanům), není příslušníkem sociální skupiny, která by byla pronásledována z důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu.

K další pohnutce žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu, a to přání pokračovat v ČR ve studiu, soud konstatuje a opakuje, že se nejedná o žádný z důvodů spadajících do taxativního výčtu pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu. K uvedenému účelu lze využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

S ohledem na zjištěný skutečný stav věci a žalobcem vyslovené obavy z vyhrožování lze přisvědčit žalovaným učiněnému závěru, že tyto obavy byly vyvolány v souvislosti s celkovou a obecně neutěšenou bezpečnostní situací v Sýrii a nikoli adresným a cíleným zájmem ať už vládnoucího režimu či opozice o osobu žalobce pro některý z azylově relevantních důvodů. V případě žalobce soud neshledal naplnění některého z taxativně vymezených důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu. Žalovaný v rámci své úvahy hodnotil zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce, přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu a neshledal v jeho případě důvody pro udělení humanitárního azylu. Ostatně žalobce se tohoto zvláštního typu azylu ani nedomáhal, resp. neuvedl žádné skutečnosti hodné zvláštního zřetele, z nichž by bylo možné na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem.

Žalovaný odůvodnil s odkazem na výše uvedené informační zdroje a skutečnosti známé mu z jeho úřední činnosti a zpravodajství ČTK, že v zemi původu žalobce probíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, a proto mu podle § 14a zákona o azylu udělil doplňkovou ochranu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí (tj. do 1.10.2015). S ohledem na poskytnutou formu mezinárodní ochrany žalobci nehrozí bezprostřední návrat do země původu, jeho obavy, spojené s tímto návratem, jsou tak nedůvodné. Podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu je žalobce oprávněn požádat o prodloužení doby, na kterou byla doplňková ochrana udělena, pokud důvody jejího udělení (hrozící vážná újma dle § 14a cit. zákona) i nadále trvají.

Se závěry žalovaného a podrobným odůvodněním napadeného rozhodnutí se soud plně ztotožňuje.

Krajský soud uzavírá, že neshledal žalobou namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí ani porušení v žalobě citovaných ustanovení zákona o azylu. Dle názoru soudu bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 6. června 2014

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně